

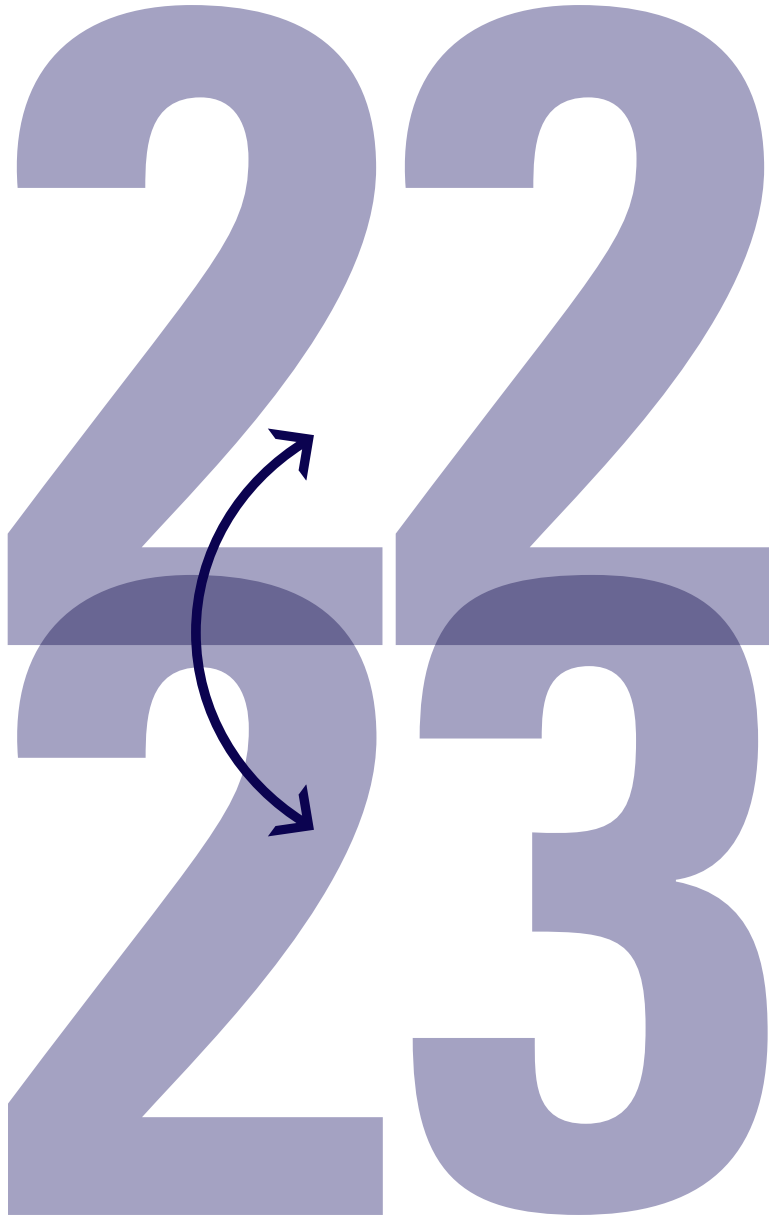
ORIENTACIONS PER AL CURS 2022-2023

**PRÀCTIQUES
EDUCATIVES
EN CENTRES FORMADORS**

5

ÍNDEX

- 1 Introducció. 3**
- 2 Orientacions per a l'acompanyament constructiu. 5**
- 3 Planificació i calendari. 12**
- 4 Documentació. 14**
- 5 Coordinació de les pràctiques. 15**
- 6 Crèdits. 16**

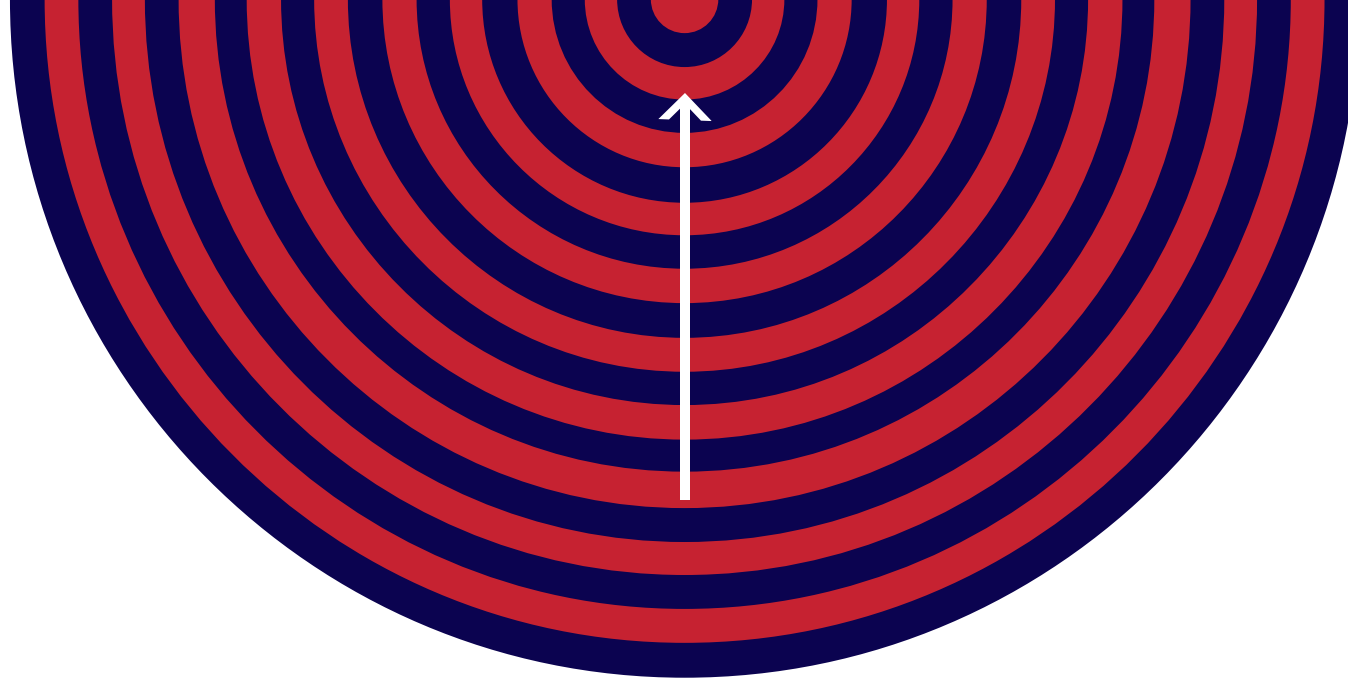

1. INTRODUCCIÓ

L'objectiu d'aquest document és contribuir i facilitar la planificació de les pràctiques educatives en centres formadors amb la finalitat de garantir el desenvolupament d'unes pràctiques professionalitzadores.

El Pràcticum esdevé un període particularment enriquidor per a l'estudiant, en el qual, les vivències i les experiències han d'anar acompanyades de processos d'anàlisi i de reflexió guiada sobre el que es pensa, s'observa i s'actua com a docent.

Aquest document presenta unes orientacions i propostes per al desenvolupament de les pràctiques amb l'objectiu de contribuir i facilitar la planificació de les accions formatives. Aquestes propostes són fruit d'un recull de pràctiques de referència en centres formadors, així com del treball desenvolupat pels diferents equips multidisciplinaris de la Comissió Pedagògica de pràctiques.

Les propostes estan alineades amb les línies prioritàries del Departament d'Educació:

- **Mobilització dels nous currículums.**
- **Impuls del català.**
- **Competència digital docent.**

Aquests equips comparteixen com a finalitat fonamentar una base sòlida i amb evidència científica per garantir el treball en equip, la qualitat i la professionalització de la formació inicial dels futurs docents. Cada equip de la Comissió Pedagògica es constitueix com una comunitat professional que reflexiona i construeix nou coneixement.

Cal remarcar que l'acollida i l'acompanyament són elements clau per assegurar un bon inici i una bona estada de l'estudiant en pràctiques al centre formador.

És en aquest sentit que cal assegurar al llarg del pràcticum un diàleg fluït i constructiu, facilitador de l'aprenentatge entre l'estudiant, el centre i la universitat: un diàleg horitzontal -sense jerarquies.

L'equip de Coordinació de Centres Formadors i els referents territorials de pràctiques estan a la disposició dels centres formadors per resoldre els dubtes i qüestions que puguin sorgir en relació amb el desenvolupament de les pràctiques.

El Departament d'Educació reconeix i agraeix la implicació i el compromís dels docents en la formació inicial de mestres i professorat.

2. ORIENTACIONS PER A L'ACOMPANYAMENT CONSTRUCTIU

El centre formador és un entorn d'aprenentatge que promou la professionalització de la docència des de l'experiència, on els estudiants poden veure, practicar i viure totes les dimensions de l'acció educativa des de l'acció i la reflexió de la pròpia pràctica; en definitiva, un mirall per als futurs docents. El centre ha de garantir un acompanyament constructiu i capacitador dels estudiants en pràctiques, orientat a promoure de manera sistemàtica la reflexió i la presa de consciència del propi procés d'aprenentatge. Aquest acompanyament és necessari per construir unes pràctiques realment professionalitzadores.

Les accions formatives que defineixen les pràctiques – observació, reflexió-acció, participació activa sobre la pràctica professional – s'han d'adaptar i desenvolupar de manera adequada. És en aquest sentit que és clau disposar i facilitar els recursos, els espais d'aprenentatge i el temps necessari per als processos d'observació, reflexió, participació creativa i pensament crític que afavoreixin el desenvolupament competencial de l'estudiant.

Les orientacions i propostes per al desenvolupament de les pràctiques es poden consultar als documents següents:

1. El centre formador: entorn d'aprenentatge professionalitzador: defineix un marc conceptual i metodològic al voltant dels principis d'identitat d'un centre formador.

2. Eina d'autoavaluació dinàmica de centres formadors: és una eina de reflexió i aprenentatge que posa el focus en els aspectes clau de l'acompanyament constructiu i capacitador i s'estructura en vuit àmbits.

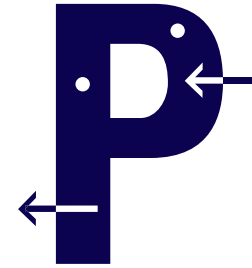
3. Orientacions curs 2020-21 i curs 2021-22: sistematitza en alguns àmbits de l'eina d'autoavaluació dinàmica un seguit de propostes basades en l'anàlisi d'evidències.

4. Interacció i intercanvi entre el centre formador i la universitat: defineix un protocol d'actuacions i accions durant el Pràcticum dels estudiants del màster de secundària.

Així mateix, en aquest document i en el marc de la Comissió Pedagògica de pràctiques, també es concreten algunes accions que posen el focus en un dels objectius del **nou model de pràctiques** en centres formadors: ***incorporar l'estudiant universitari al centre formador, com a agent actiu que col·labora en el desenvolupament del projecte educatiu de centre, alhora que millora el desenvolupament professional i personal.***

En aquest sentit, per tal que l'estudiant esdevingui un agent actiu de l'aprenentatge, cal que s'involucri en el procés, que conegui les expectatives d'aprenentatge de la funció docent, i tingui autoco-neixement. A continuació es mostren un seguit d'accions que han d'afavorir aquesta participació.

OBJECTIU 1: INVOLUCRAR-SE EN EL PROCÉS

PARTICIPA ACTIVAMENT EN LA VIDA DEL CENTRE

Participa activament en les reunions a les que assisteix i mostra una actitud proactiva.

S'involucra en projectes del centre (e.g. escola verda) o altres que encara no es fan (e.g. curs oratòria).

S'adapta als imprevistos i és flexible i, a la vegada, entoma la nova situació amb motivació.

Fa una observació activa i sistemàtica, i mostra una actitud reflexiva.

Pren consciència de que l'acció formativa va més enllà de l'aula. Té en compte el context (entorn familiar, diagnòstics, ...) de l'alumnat del centre en els processos d'ensenyament-aprenentatge.

COMPARTEIX APRENTATGE AMB LA PERSONA MENTORA

En la primera fase (previ a la intervenció a l'aula), el practicant exposa a la persona mentora les fortalezes que creu tenir i també 2-3 àrees de millora en les que necessita ajuda.

En la segona fase (durant el període d'intervenció a l'aula), la persona mentora provoca converses d'autoreflexió sobre les àrees de millora i fortalezes.

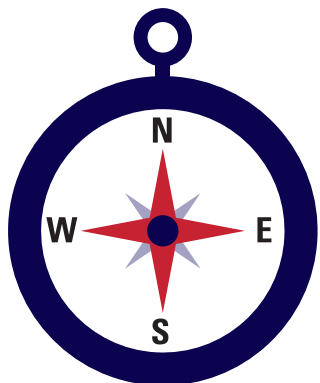

En la tercera fase (en finalitzar el període de pràctiques), es defineixen les àrees sobre les que haurà de continuar treballant i també les fortalezes que li serviran de pilar.

L'estudiant en pràctiques ho recull en una acta de reunions amb la persona mentora.

OBJECTIU 2: CONÈIXER ELS OBJECTIUS DE LA FUNCIÓ DOCENT

PLANIFICA LA SEVA FORMACIÓ DOCENT

Elabora un pla de pràctiques personal.

Dissenya una programació didàctica i l'aplica de forma adequada al context del centre.

Suggereix propostes, activitats, canvis en tot el que engloba la seva intervenció en el centre.

Contrasta aprenentatges teòrics amb la seva pràctica en el centre.

CONEIX LES EXPECTATI- VES D'APRENTATGE DE LES PRÀCTIQUES

Fa una autoavaluació inicial utilitzant els criteris d'avaluació amb els que es valorarà el seu pràcticum.

S'ha fet una lectura dels documents del centre per tal de contextualitzar les seves pràctiques

---

OBJECTIU 3: PARTIR DE L'AUTOCONEIXEMENT PER MILLORAR LA SEVA PRÀCTICA DOCENT

SAP GESTIONAR LES SEVES HABILITATS I CAPACITATS

A partir dels instruments que proporciona la universitat, analitza les seves necessitats, i detecta les seves mancances i el que vol aprendre.

Posa en pràctica allò que sap fer i mostra interès en millorar en la seva pràctica docent.

Realitza una autoavaluació inicial per identificar les seves fortaleeses i debilitats.

A partir dels instruments que proporciona la universitat, autoavalua les seves competències.

REFLEXIONA SOBRE EL QUE PASSA A L'AULA O FORA D'ELLA

Fa una reflexió sistematitzada basada en l'evidència o referents científics, tot citant-los.

Identifica pràctiques que li poden ajudar a superar les seves mancances.

Comenta amb la persona mentora, amb un feedback immediat, aquells aspectes rellevants de la sessió.

D'altra banda, us compartim un seguit de propostes que estan alineades amb les línies prioritàries del Departament d'Educació:

- **Mobilització dels nous currículums.**
- **Impuls del català.**
- **Competència digital docent.**

Durant l'estada de l'estudiant en el centre formador, cal desenvolupar **l'aprenentatge competencial en el marc del nou currículum**. Els elements de caràcter transversal que s'han de tenir presents i han d'articular totes i cadascuna de les decisions relatives al desplegament del **nou currículum** es sintetitzen en els sis vectors clau a l'educació bàsica:

Així mateix, cal facilitar la participació dels estudiants en la formació interna de centre, tant en la modalitat presencial com en la virtual, en els espais de reflexió i debat pedagògic per crear coneixement col·lectiu i en les actuacions de la comunitat educativa. Estimular la participació dels estudiants conjuntament amb els equips pedagògics en el disseny, desenvolupament i anàlisi de noves propostes i reptes d'aprenentatge és clau per afavorir la construcció d'una cultura col·laborativa i el desenvolupament de les competències que la pràctica educativa demana mobilitzar.

D'altra banda, incorporar l'estudiant en el centre formador, com agent actiu que col·labora en el projecte curricular de centre, és una oportunitat d'aprenentatge per comprendre, practicar i reflexionar sobre les implicacions dels nous enfocaments. Mitjançant les pràctiques educatives avançades del centre formador, com l'aprenentatge basat en projectes i en reptes, el desenvolupament de projectes de Servei Comunitari que incorporen els Objectius de Desenvolupament Sostenible, els estudiants en pràctiques poden integrar els coneixements teoricopràctics adquirits en la seva formació acadèmica. Així com iniciar-se en la pràctica professional utilitzant metodologies d'aprenentatge actives amb un enfocament globalitzat en un context real de centre, contrastant les reflexions teòriques amb la pràctica real i adquirir criteris propis en relació amb l'acció educativa.

Integrar la **competència digital en el pràcticum** permet als estudiants conèixer el potencial educatiu i pedagògic de les tecnologies digitals per a utilitzar-lo de manera eficaç com instrument per al disseny i desenvolupament de la docència i assolir la competència digital de l'alumnat.

En aquest moments, el món educatiu s'ha d'adaptar a les noves necessitats i paràmetres que requereix la societat actual, complexa i en continua transformació, on la tecnologia digital té un paper fonamental. En aquesta línia, el **Pla d'Educació Digital de Catalunya** té com a objectiu millorar la competència digital de l'alumnat, del professorat i dels centres educatius en el marc de la transformació educativa.

En aquest context, la competència digital docent (CDD) és una competència fonamental del perfil professional del docent del sistema educatiu català. Aquesta competència s'ha d'adquirir a través de totes les assignatures del Grau de Mestre en Educació Infantil i el Grau de Mestre en Educació Primària i de les assignatures del Màster Universitari en Formació del Professorat.

Les orientacions i propostes per al desenvolupament de la CDD durant l'estada de l'estudiant en pràctiques en el centre formador es poden consultar en aquest **document** elaborat en el marc de la Comissió pedagògica de pràctiques que coordina la Direcció General d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües. Aquestes propostes s'organitzen en funció del moment d'aplicació, és a dir, abans, durant i després de la intervenció de l'estudiant a través de la unitat didàctica desenvolupada, moment clau en la pràctica docent.

Les 16 propostes que apareixen en aquest document han estat dissenyades perquè permetin l'adequació de les activitats al context de l'estudiant, necessitats de cada universitat i característiques del centre educatiu.

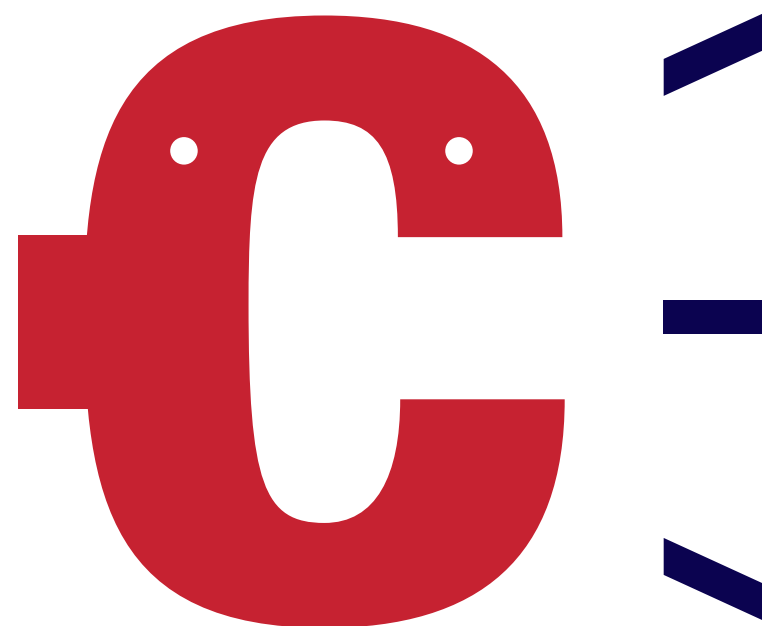
Impulsar la llengua catalana als centres educatius formadors com a eix per millorar la competència i l'ús de la llengua catalana del personal docent i estudiants en pràctiques és cabdal per seguir construint i aprofundint en un model d'escola catalana.

Cal recordar que el professorat és el principal referent lingüístic de l'alumnat i, per tant, també és model d'ús de la llengua. Ha de ser especialment curós en aquest ús de la llengua i ser capaç d'adequar-la als propòsits i exigències comunicatives.

Cal facilitar que els estudiants en pràctiques assoleixen les competències lingüístiques i orientar les diverses actuacions educatives per fomentar l'ús llengua en el centre.

També s'ha d'incorporar en la formació del professorat aquelles metodologies que permeten treballar les llengües des d'una perspectiva global i transversal. En aquest sentit, cal que els futurs professors coneguin el tractament integrat de llengües (en el cas de les àrees lingüístiques) i el tractament integrat de llengua i continguts en el cas de les àrees no lingüístiques.

Els centres educatius formadors han de compartir amb l'estudiant el projecte lingüístic de centre, afavorint-ne la participació activa en les actuacions lingüístiques en el marc del projecte educatiu de centre i amb les relacions amb tot el personal del centre.

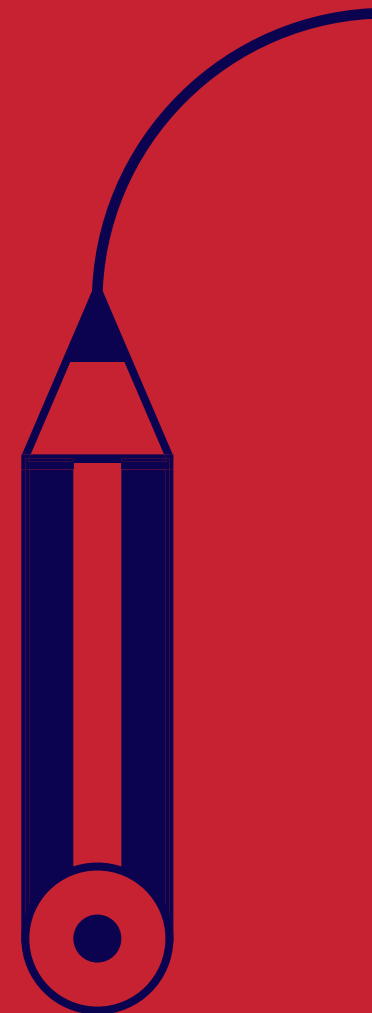

3. PLANIFICACIÓ I CALENDARI

GRAUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

L'oferta de vacants per part dels centres formadors i l'assignació d'estudiants universitaris es farà de la mateixa manera que es venia fent els darrers cursos, consulteu aquest [enllaç](#) que conté infografies per a la gestió i creació de les pràctiques:

1. Els centres formadors incorporen la seva oferta de vacants a l'aplicació informàtica durant el mes de juny.
2. Les persones coordinadores de les universitats es posen en contacte amb les coordinadores dels centres per acordar els estudiants (setembre 2022)
3. Validació dels estudiants per part dels centres (setembre 2022)
4. Acollida i presentació dels estudiants als centres formadors, preferentment, durant la primera setmana d'octubre de 2022 i la primera de febrer de 2023.

MÀSTER DE SECUNDÀRIA

L'oferta de vacants per part dels centres formadors i l'assignació d'estudiants del MUFPS es farà de la manera següent:

1. Els centres formadors incorporen la seva oferta de vacants a l'aplicació informàtica al setembre 2022, tercera setmana.
2. Les persones coordinadores de les universitats es posen en contacte amb les coordinadores dels centres per acordar els estudiants (octubre 2022).
3. Validació dels estudiants per part dels centres (octubre 2022).
4. Acollida i presentació dels estudiants als centres formadors, preferentment, durant la tercera setmana de novembre 2022.

L'ocupació de les vacants dels centres formadors per part de les universitats es farà seguint l'ordre de prioritats següent:

1. Vacants dels 172 centres formadors del programa d'innovació CF – MUFPS.
2. De forma excepcional i argumentada es podrà optar a vacants d'altres centres de pràctiques autoritzats pel Departament d'Educació.

Consulteu aquest [enllaç](#) que conté infografies per a la gestió i creació de les pràctiques.

4. DOCUMENTACIÓ

La documentació que es requereix per a la realització de les pràctiques en centres formadors és la següent:

Document de compromís/Conveni específic, que se signa a tres bandes (universitat, centre formador i estudiant de pràctiques) i que ha d'incloure:

Dades del centre.

Dades de l'estudiant.

Dades de la universitat.

Dades de la pràctica: tipus, durada, horari i calendari.

Compromís de l'estudiant d'acceptació de les condicions de realització de les pràctiques, a mantenir la confidencialitat de la informació a la que tingui accés.

Annexos: Pla de treball i avaluació de l'estudiant.

Certificat de delictes de naturalesa sexual.

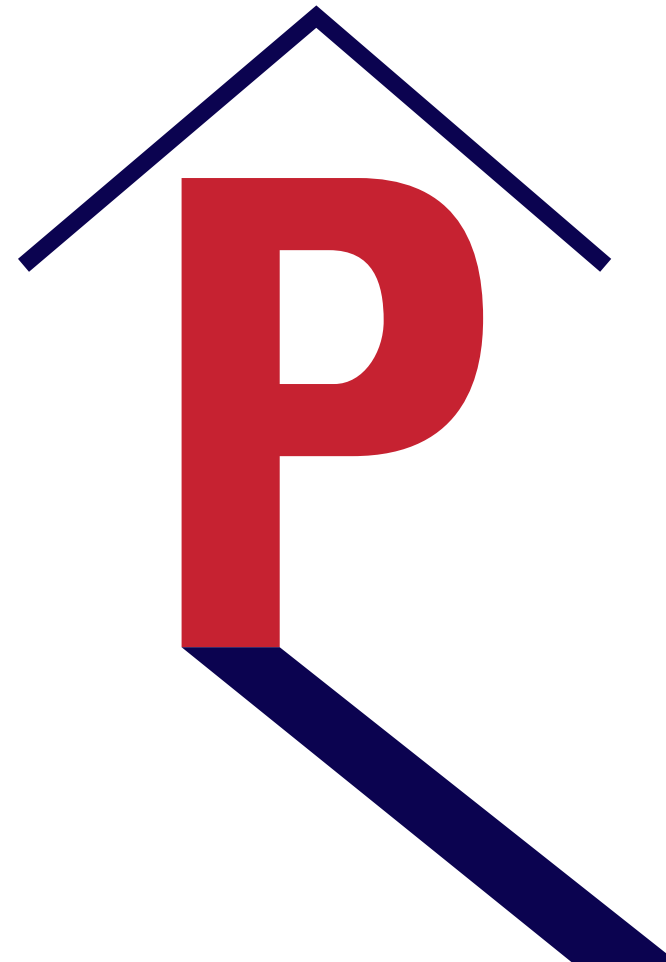
---

5. COORDINACIÓ DE LES PRÀCTIQUES

L'organització del procés formatiu dels estudiants en pràctiques requereix d'una estreta col·laboració entre els agents implicats per garantir la qualitat de les pràctiques educatives i atorgar un valor de pes a l'estada dels estudiants en el context educatiu.

Per vetllar pel correcte desenvolupament de les pràctiques dels estudiants es va crear un grup tècnic format pels responsables de la coordinació dels pràcticums de la Direcció General d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües i de la Direcció General d'Universitats, el responsable de coordinació de pràctiques d'educació infantil i primària i la coordinadora del màster de secundària. Aquest grup establirà els mecanismes necessaris per donar suport als agents implicats en la formació dels futurs docents.

També s'activaran les comissions territorials de pràctiques per resoldre les incidències que es puguin generar.

6. CRÈDITS

● URL: <http://educacio.gencat.cat>

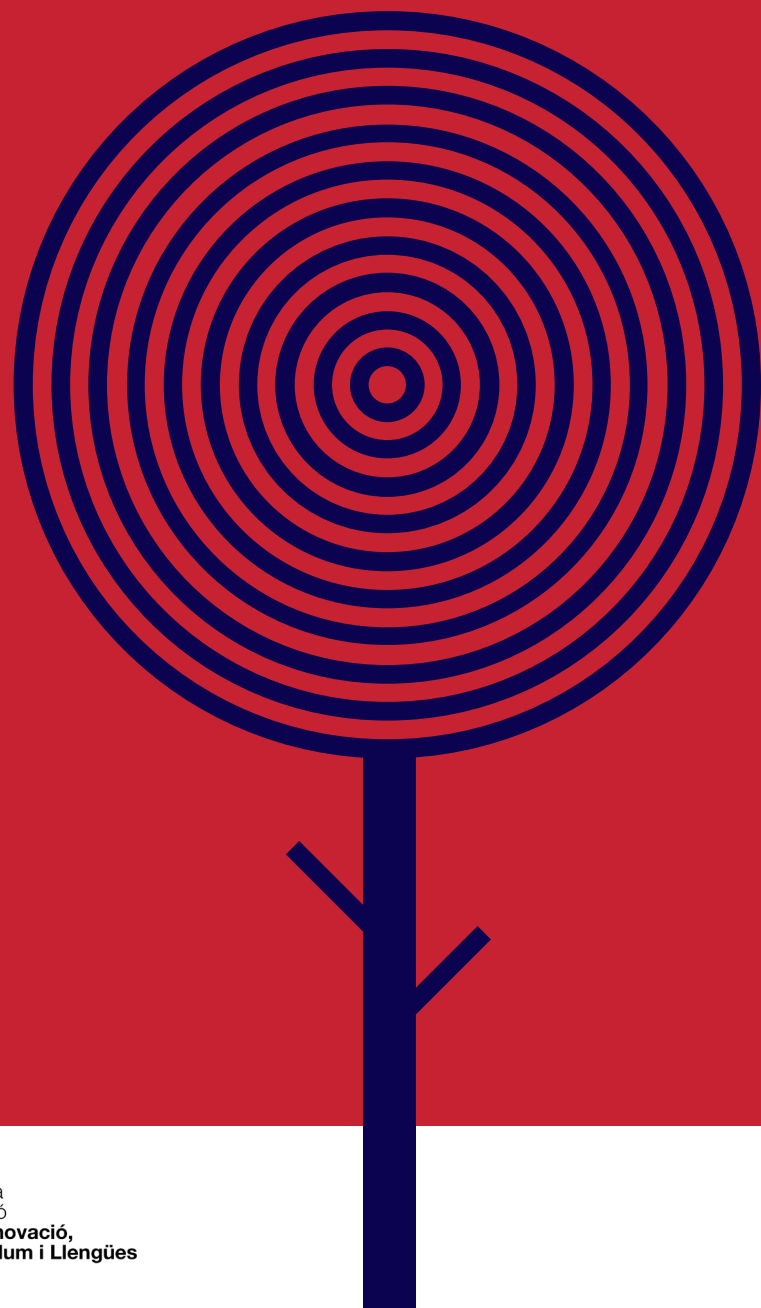

Aquest document, Orientacions per al curs 2021-2022 del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, està publicat amb un a llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0.

No es permet l'ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Aquest document ha estat elaborat per l'equip de treball de centres formadors del Servei de Formació i Desenvolupament Professional del Personal de la Direcció general d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües

i
c
CENTRES
FORMADORS